

„ŠUMAVÁČEK“

... miničasopis naší školky
březen/2017

MŠ Strakonice,
Šumavská 264

www.ms-sumavska.strakonice.eu
reditel@ms-sumavska.strakonice.eu

Milí rodiče a prarodiče,

v tomto čísle „Šumaváčku“ jsme se zaměřili na výslovnost dětí. Účast rodičů (dospělých) na procesu řečového vývoje dítěte je bezpodmínečně nutná. Dítě se může naučit mluvit pouze tehdy, pokud má správný mluvní vzor. Po celou dobu řečového vývoje dítěte musí rodiče poskytovat dostatek přiměřených, zvukově správných podnětů. Velmi důležité je udělat si čas a dětem nahlas číst pohádky a hovořit s nimi. V žádném případě nesmí být dítě k mluvení nuceno.

Náprava vad výslovnosti je nejvhodnější a nejdůležitější v předškolním věku, neboť dítě by mělo nastoupit do 1. třídy bez větších problémů s výslovností. Při větších vadách výslovnosti by jakékoliv nápravě měla předcházet logopedická diagnostika u odborného logopeda.

***„Mluvit mnoho je jedna věc, mluvit
dobře druhá.“ (Sofoklés)***

Nabízíme vám praktické návody, jak si s dětmi hrát, aby správně a bez problémů mluvily.

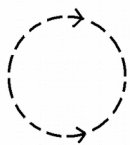
ZÁSADY PROCVIČOVÁNÍ VÝSLOVNOSTI

- 1. KRÁTKODOBOST** – výslovnost procvičujeme krátce, tj. 2-3 minuty
- 2. ČASTOST** – procvičujeme, co nejčastěji to jde, min. však jednou denně, ke cvičení lze využít téměř každou situaci (vycházka, koupání, hra, kreslení)
- 3. VYUŽITÍ VŠECH SMYSLŮ** – dítě by mělo novou hlásku slyšet (předříkáváme mu ji), vidět (cvičíme před zrcadlem), cítit (výdechový proud, vibrace na hrdle, nose)
- 4. NENÁSILNOST** - novou hlásku (zejména sykavky) nacvičujeme nejprve šeptem, až pak hlasitě, mluvidla by neměla být příliš napjatá ani v křeči
- 5. HRAVOST** – cvičení by mělo mít hravou formu v přátelské atmosféře, nemělo by jít o pouhý drill pod nátlakem. Pohyby mluvidel a nacvičované zvuky přirovnáváme k jevům z oblastí, které jsou dítěti blízké (auta, zvířata...).
- 6. MOTIVACE** – vhodně zvolená motivace dělá ze cvičení radost. Můžeme dítěti slíbit odměnu (dle vlastního uvážení).
- 7. POCHVALA** – je třeba pochválit každý (i malý) úspěch a příliš nezdůrazňovat neúspěch. Pokud se něco stále nedaří, na čas to odložíme a vrátíme se k něčemu, co dítě zvládá.
- 8. PŘIMĚŘENOST** – slova, věty, témata rozhovoru, instrukce, obrázky a vše ostatní musí být přiměřené věku, schopnostem a zájmům dítěte. Neznámá a příliš složitá slova buď vypustíme nebo vysvětlíme a jazykolamům se radši vyhneme.
- 9. CITLIVOST PŘI OPRAVOVÁNÍ** – neříkáme dítěti: „Ne, takhle je to špatně!“, ale ukazujeme mu, jak je to dobře. Neříkáme dítěti: „Zase jsi řekl např. koška“, ale chybu přejdeme beze slova a řekneme: „Pověz to ještě jednou – kočka!“. Nebo slovo prostě dítěti zopakujeme správně se zdůrazněním dané hlásky, kterou by mělo opravit. Dítě slovo zopakuje (opraví) většinou samo od sebe.
- 10. TRPĚLIVOST** – je třeba si uvědomit, že nic není hned a nic nejde samo a podle toho se k dítěti i k sobě chovat
- 11. SPRÁVNÝ VZOR** – neříkáme před dítětem to, co od něj nechceme slyšet. Pokud má jeden z rodičů vadu řeči, měl by s dítětem trénovat ten druhý (samozřejmě jen špatně vyslovované hlásky, na cvičení motoriky mluvidel, dechová cvičení a podobně se tato rada nevztahuje).

PŘEHLED CVIČENÍ PRO JAZYK

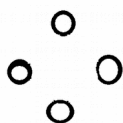
Před každým procvičením dané hlásky je třeba uvolnit a rozhýbat jazyk a mluvidla. Uvádíme několik příkladů:

1.

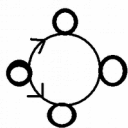
Široce otevřít ústa a špičkou jazyka se lehce dotknout kousací plochy každého zubu (počítat zuby).

2.

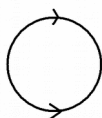
Zavřít ústa a jazykem tlačit v předsíni dutiny ústní směrem dolů a pak směrem nahoru (opička). Podobně tlačit jazykem do stran (bonbón).

3.

Jazyk s lehkým tlakem krouží při zavřených ústech před zuby. Pozor, nepohybovat jazykem do trojúhelníku!

4.

Široce otevřít ústa a pomalu jazykem kroužit po vnější straně zubů až k poslednímu zubu. Rty jsou během cvičení odtáhnuté od horní čelisti (pomalý vláček, šnek).

ARTIKULAČNÍ CVIČENÍ KE HLÁSKÁM

Artikulačními cviky procvičujeme pohyblivost rtů, jazyka, čelisti, tváří a mimického svalstva.

L – otevřít ústa, jazykem se dotknout horní dásně a plácnout jazykem směrem dolů,
motivace: zpíváme si před zrcadlem lala, lele, lili,...

C – široký úsměv, zuby k sobě, jazykem se krátce dotýkat dolních zubů a šeptem vyslovovat tttt, až se ozve C, *motivace:* napodobovat hlas cvrčka ccc.

S – zasmát se, zuby k sobě, dotýkat se lehce dolních zubů,
motivace: napodobujeme hada sssss.

Z – dítě přiloží hřbet své ruky pod bradu a sleduje zvukové vibrace,
motivace: moucha, včela bzučí zzzz.

Č - našpulíme ústa, zuby dáme k sobě, vyslovujeme t't't' až se ozve ččč,
motivace: voláme na kočičku čččč, čičičiči,...

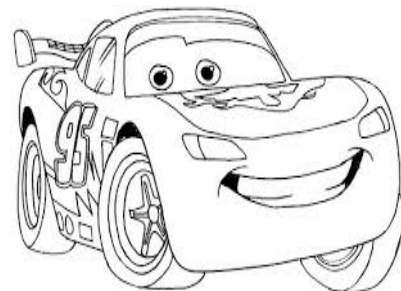
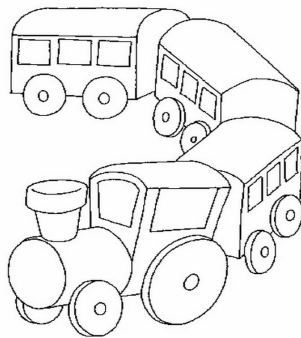
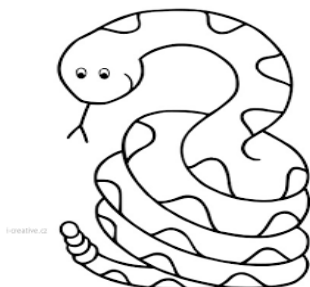
Š – našpulit ústa, dotknout se jazykem lehce za horní dásně,
motivace: jede vláček ššššš, šišišiši,....

Ž - našpulíme ústa, dotkneme se jazykem lehce horní dásně,
motivace: bzučíme jako čmelák žžžžžzzzz,...

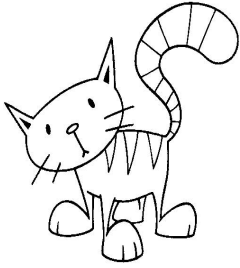
R – šeptem zrychleně tttt, dddd, tdttdt
motivace- děláme auto, traktor tdttdt

Ř – našpulit ústa, zuby přiblížit k sobě a vyslovovat r, ve slovech místo ř vyslovovat r)

NAJDI OBRÁZEK K PÍSMENKU A SPOJ.

A, B, C, D

přede,

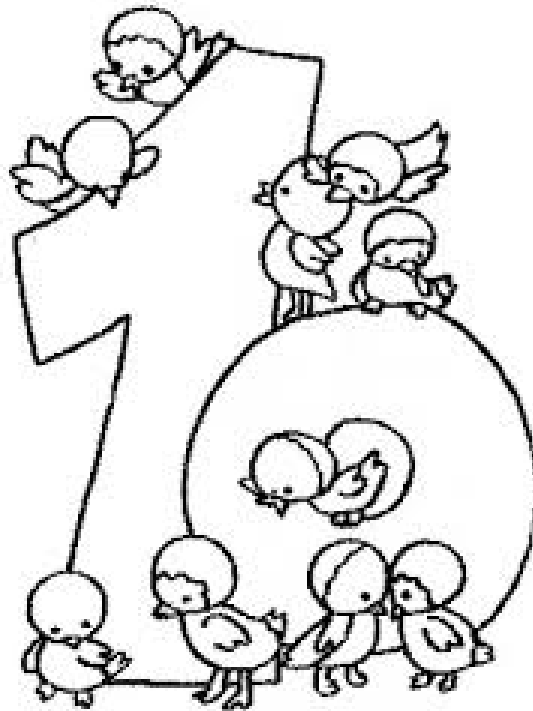
sčítá,

počítá, kolik

do

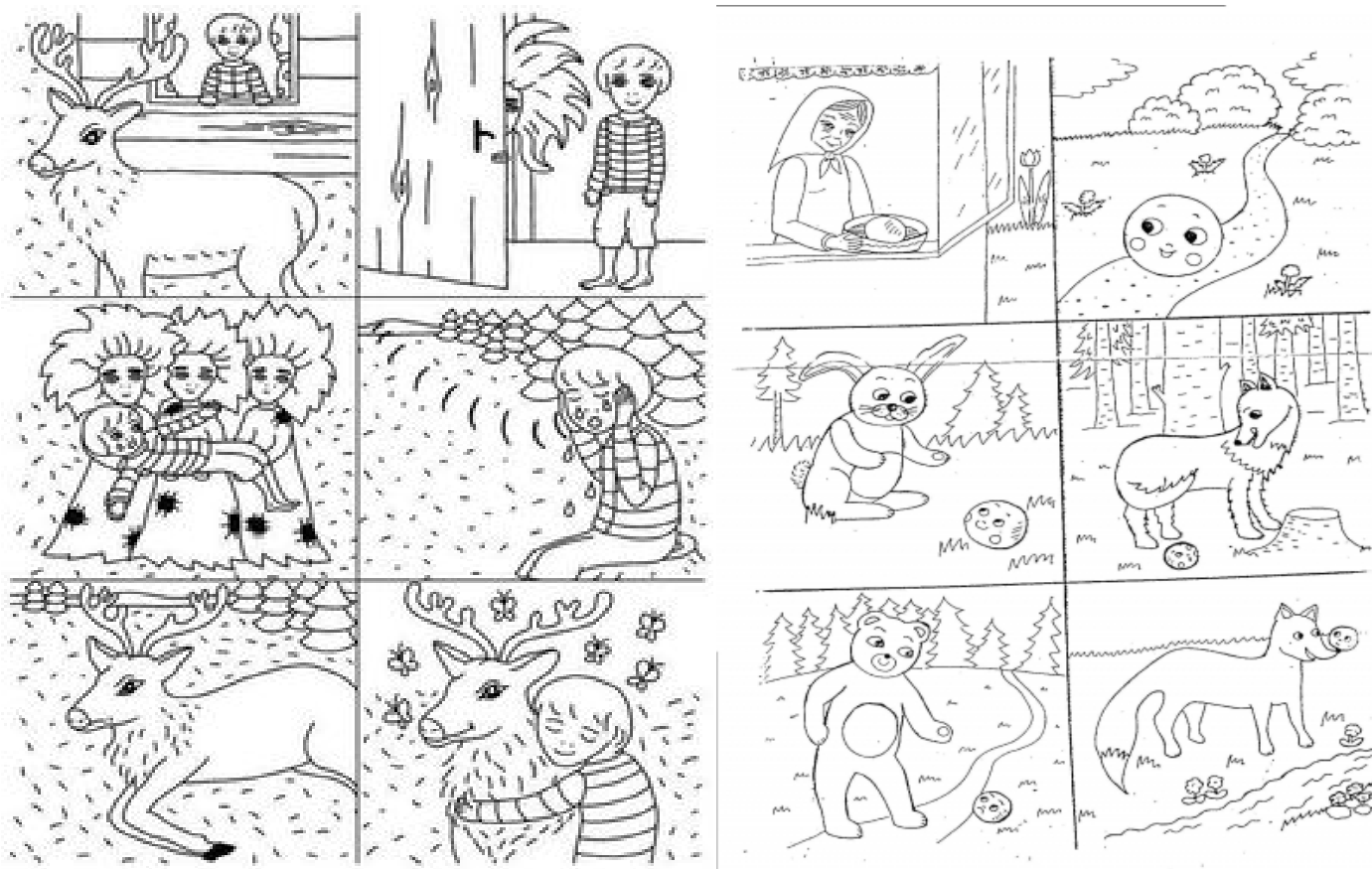

NA KONCI PŘEDŠKOLNÍHO OBDOBÍ BY DÍTĚ MĚLO V OBLASTI ŘEČI A VYJADŘOVÁNÍ ZVLÁDAT:

ovládat dech, tempo i intonaci řeči, správně vyslovovat jednotlivé hlásky, pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno, vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, pocity v jednoduchých větách, vést rozhovor, porozumět slyšenému, zachytit hlavní myšlenku příběhu a zopakovat děj ve správných větách, naučit se z paměti krátké texty, popsat situaci (skutečnou podle obrázku), sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech, poznat některá písmena a číslice, sledovat očima zleva doprava

Maminko, tatínku, vyprávějte si s dětmi pohádky podle obrázků:

Poznáte pohádky?

OBRÁZKOVÉ ČTENÍ

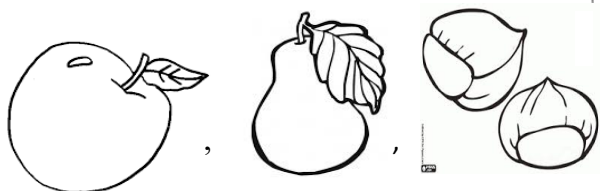
rozvíjí u dětí správné vyjadřování, skloňování podstatných jmen, užívání zájmen a předložek.

„Jak se myška stěhovala“

Byla jednou jedna bydlela ve starém se

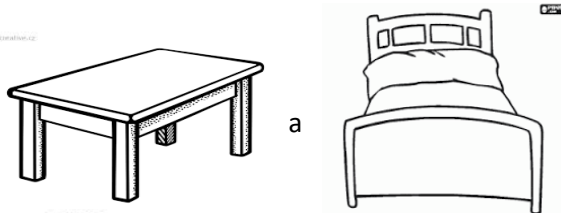

Měla se sice dobře, protože na vždycky našla něco k jídlu:

. Ale její myší nora byla tuze malinká, vešel se

jí do ní stěží jeden a . Jednoho dne našla

krásnou . Chtěla si ji postavit na ,

ale už se na něj nevešla. A tak se rozhodla, že si

najde nové bydlení. Přestěhovala se do starého na

Tady má teď místa dost! A pořídila si i novou !

